

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 26.3.2013.
COM (2013) 171 final

**PRIOPĆENJE KOMISIJE
EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU**

Izvješće o praćenju pripremljenosti Hrvatske za članstvo u EU

PRIOPĆENJE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU

Izvešće o praćenju pripremljenosti Hrvatske za članstvo u EU

1. Uvod

Ugovor o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji potpisan je 9. prosinca 2011. godine, nakon dobivanja pozitivnog Mišljenja Komisije u listopadu 2011. godine i suglasnosti Europskog parlamenta u prosincu 2011. godine te će, podložno njegovoj ratifikaciji u svim državama članicama, Hrvatska postati članicom Europske unije 1. srpnja 2013. godine. Ugovor je do sada, uz Hrvatsku, ratificiralo 19 država članica, a Komisija očekuje od svih preostalih država članica da to pravovremeno učine prije dana pristupanja Hrvatske EU. Kao država pristupnica, Hrvatska ima aktivan status promatrača tijekom razdoblja do pristupanja.

Hrvatska je tijekom pregovora preuzela niz obveza koje, ako nisu dogovorene posebne prijelazne odredbe, treba provesti najkasnije do dana pristupanja.

Članak 36. Akta o pristupanju Komisiji nalaže da pažljivo prati sve obveze koje je Hrvatska preuzela u pregovorima o pristupanju, posebno se usredotočujući na tržišno natjecanje, pravosuđe i temeljna prava te pravdu, slobodu i sigurnost. U sklopu redovitog praćenja, Komisija donosi polugodišnje ocjene o provedbi hrvatskih obveza u spomenutim područjima. Komisija je donijela Izvešće o praćenju pripremljenosti Hrvatske za članstvo u EU u travnju 2012. godine¹, kao i Sveobuhvatno izvješće o praćenju u listopadu 2012. godine², a Hrvatska je donijela akcijski plan za provedbu njihovih preporuka.

U skladu s člankom 36., ovo konačno Izvešće o praćenju ocjenjuje napredak koji je u svojim pripremama za pristupanje Hrvatska ostvarila u razdoblju od 1. rujna 2012. do 28. veljače 2013. godine. Ta se ocjena temelji na podacima koje je prikupila i analizirala Komisija, uključujući i podatke što ih je dostavila Hrvatska, ocjenjivačke misije EK-a, kao i na informacijama koje u svojim redovitim kontaktima s Komisijom međusobno razmjenjuju države članice, međunarodne organizacije i organizacije civilnog društva. Ocjena se temelji i na podacima iz ažuriranih polugodišnjih tablica praćenja, radnog alata Komisije, koji ima za cilj detaljno praćenje svih obveza koje je Hrvatska preuzela u kontekstu pregovora. Ocjena za deset prioriternih mjera koje su u Sveobuhvatnom izvješću o praćenju određene kao područja kojima je potrebno posvetiti posebnu pozornost prikazana je posebno za svako područje u mjerodavnome tematskom odjeljku.

2. OBVEZE I ZAHTJEVI KOJI PROIZLAZE IZ PREGOVORA O PRISTUPANJU

2.1. Tržišno natjecanje

Prioritetna mjera

Potpisivanje ugovora o privatizaciji Brodosplita te usvajanje potrebnih odluka koje će osigurati održivo rješenje za brodogradilišta 3. maj i Brodotrogir, kako bi se dovršio proces restrukturiranja hrvatske brodograđevne industrije.

¹ COM(2012) 186 završna verzija.

² COM (2012) 601 završna verzija i SWD (2012) 338 završna verzija.

Hrvatska je provela ovu prioritetnu mjeru. Ugovor o privatizaciji potpisan je 28. veljače 2013. godine, nakon što je Komisija prihvatila odluku od 20. veljače 2013. godine o drugoj izmjeni dorađenog plana za brodogradilište Brodosplit. Izmjena predviđa skromno uvećanje ukupnog iznosa pomoći za restrukturiranje, kao i dodatne kompenzacijske mjere. Što se tiče brodogradilišta 3. maj, Hrvatska je obavijestila Komisiju o svojoj namjeri podnošenja dorađenog i konsolidiranog plana restrukturiranja koji se sada temelji na kupnji brodogradilišta od brodogradilišta Uljanik. Hrvatska je 12. veljače 2013. godine formalno podnijela dorađeni plan restrukturiranja za Brodotrogir i parafirala ugovor o privatizaciji te ga prosljedila Komisiji sukladno Prilogu VIII. Akta o pristupanju. Na dan 20. ožujka, Komisija je dala svoju suglasnost vezanu za dorađeni plan restrukturiranja i ugovor o privatizaciji. Hrvatska se obvezala potpisati sporazum o privatizaciji Brodotrogira najkasnije dva tjedna nakon što Komisija donese pozitivnu odluku.

Hrvatska je provela i ostale obveze i zahtjeve na području **anti-trusta, koncentracija i državnih potpora**. Njezino je zakonodavstvo usklađeno s pravnom stečevinom Europske unije, njezine su administrativne sposobnosti dostatne, a evidencija rezultata provedbe (*track record*) zadovoljavajuća. Hrvatska Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (AZTN) je u potpuno operativnom stanju i neovisna u svom radu. U listopadu 2012. godine, AZTN je Komisiji dostavila svoje posljednje polugodišnje izvješće s pojedinostima o broju i vrsti donesenih odluka, kao i ocjenu i mišljenja u području anti-trusta i koncentracija te državnih potpora. AZTN je u prosincu 2012. godine donijela odluku u području anti-trusta u odnosu na regionalne autobusne prijevoznike kojima je izrečena značajna novčana kazna. U istom je mjesecu, pokrenut i postupak protiv jednog pružatelja telekomunikacijskih usluga.

U odnosu na hrvatske obveze izvješćivanja koje proizlaze iz Priloga VIII. Akta o pristupanju, Hrvatska je podnijela treće izvješće o industriji čelika u Hrvatskoj u prosincu 2012. godine te polugodišnje izvješće o restrukturiranju hrvatskih brodogradilišta u siječnju 2013. godine. Ta izvješća ispunjavaju tražene uvjete kako bi Komisija mogla provesti svoje ocjenjivanje.

U vezi sa sektorom čelika, nastavlja se stečajni postupak započet u ožujku 2011. godine protiv Željezare Split. Željezara CMC Sisak (sada ABS Sisak) prodana je novom investitoru koji se savjetuje s AZTN-om oko iznosa povrata primljenih potpora u skladu s obvezama iz Priloga IX. Akta o pristupanju.

Kada je riječ o postojećim potporama, AZTN je redovito podnosio nove mjere i programe potpora na ispitivanje službama Komisije, sukladno zahtjevima iz Priloga IV. Akta o pristupanju.

2.2 Pravosuđe i temeljna prava

1) Nastaviti osiguravati učinkovitu provedbu strategije i akcijskog plana reforme pravosuđa

Nastavlja se provedba strategije i akcijskog plana reforme pravosuđa (2011. – 2015.). Zakonodavni okvir je dodatno unaprijeđen, posebnu u svrhu povećanja učinkovitosti pravosuđa. Nastavlja se i proces racionalizacije mreže sudova.

Hrvatski Sabor je u prosincu 2012. godine donio novu Strategiju razvoja pravosuđa za razdoblje 2013. – 2018. godine. Strategija je izrađena uz blisko savjetovanje sa Savjetom za praćenje provedbe Strategije reforme pravosuđa. Nova Strategija glavni naglasak stavlja na učinkovitost pravosuđa.

U listopadu 2012. godine Ministarstvo pravosuđa donijelo je Dugoročne planove zapošljavanja sudaca i državnih odvjetnika za razdoblje 2013.–2025. godine. Planiranje i upravljanje ljudskim resursima treba dodatno poboljšati, posebno u kontekstu racionalizacije mreže sudova.

Proračun za pravosuđe za 2013. godinu je nešto umanjen te iznosi oko 313 milijuna eura (2012.: 337 milijuna), što se smatra dovoljnim. Proračun za ulaganje u sudsku infrastrukturu uvećan je za 50 % te iznosi oko 8 milijuna eura.

2) Nastaviti jačati neovisnost, odgovornost, nepristranost i profesionalizam pravosuđa

Reformirano Državno sudbeno vijeće (DSV) i Državnoodvjetničko vijeće (DOV) nastavljaju funkcionirati neovisno. Oba tijela i dalje imenuju sudske dužnosnike na temelju transparentnih, jednoobraznih i objektivnih kriterija. U razdoblju od rujna 2012. do veljače 2013. godine, imenovano je 40 sudaca. Potrebno je dovršiti zapošljavanje još jednoga broja osoba predviđenih planovima zapošljavanja iz 2011. i 2012. godine.

Od 1. siječnja 2013. godine, nakon isteka prijelaznog razdoblja, počinje puna primjena novog sustava imenovanja sudaca na prvostupanjske sudove. Ovaj sustav zahtijeva da svi kandidati završe Državnu školu za pravosudne dužnosnike. Prva generacija kandidata Državne škole za pravosudne dužnosnike završila je dvije godine usavršavanja u studenom 2012. godine. Nakon donošenja Pravilnika o završnom ispitu i završnoj ocjeni u Državnoj školi za pravosudne dužnosnike u veljači 2013. godine, završni ispiti zakazani su za svibanj 2013. godine. Nastava prve godine za drugu generaciju kandidata Državne škole za pravosudne dužnosnike započela je u rujnu 2012. godine (DOV je odabrao 35, a DSV 20 kandidata).

Izmjene Zakona o Državnom sudbenom vijeću, donesene u veljači 2013. godine, umanjuju predsjedniku i članovima Državnog sudbenog vijeća koji su suci obveze u obavljanju sudačke dužnosti za 75 %, odnosno 50 %. To predstavlja pozitivan korak u cilju jačanja sposobnosti DSV-a. Potrebno je osigurati dodatne administrativne resurse za jačanje njegove učinkovitosti. Važno je da DSV poveća svoju transparentnost i dokaže odgovornost u obavljanju svojih dužnosti. Daljnje reforme trebale bi uključivati mehanizam za preispitivanje sudskih odluka, javnost zasjedanja i proširenu obvezu donošenja obrazloženih odluka.

DSV i DOV nastavili su provoditi novi sustav imovinskih kartica u suradnji s Poreznom upravom. Protiv sudaca koji nisu podnijeli svoje imovinske kartice do isteka roka provedene su stegovne mjere, a u većini slučajeva izrečene su sankcije (ukori). Kada je riječ o provjeri podataka, provjere provedene na temelju informacija dobivenih od Porezne uprave još nisu dovršene.

Stegovne mjere se izriču u slučajevima nepravilnosti u obnašanju dužnosti pravosudnih dužnosnika. Kako DSV tako i DOV postali su proaktivniji i nastavili razvijati evidenciju rezultata provedbe donesenih odluka i izrečenih sankcija. Novim Zakonom o sudovima, donesenim u veljači 2013. godine, ograničava se imunitet sudaca te se na taj način sekundarno zakonodavstvo usklađuje s Ustavom.

Pravosudna akademija treba nastaviti obavljati dobar posao koji je do sada obavljala, a njezine aktivnosti i upravu trebaju podržati svi glavni dionici u pravosuđu. Cjeloživotno stručno osposobljavanje i usavršavanje sudaca i državnih odvjetnika od ključne je važnosti za unaprjeđenje kvalitete pravosuđa. Potrebno je nastaviti s provedbom programa stručnog usavršavanja, što uključuje intenzivnije usavršavanje na području prava Europske unije. Hrvatska je sudjelovala u programu Kazneno pravosuđe te u aktivnosti stručnog osposobljavanja i usavršavanja koje je organizirala Europska mreža pravosudnih škola (EJTN).

3) Nastaviti unapređivati učinkovitost pravosuđa

Prioritetna mjera

Provođenje neposrednih i napredak u provedbi kratkoročnih mjera razrađenih u rujnu 2012. godine u svrhu jačanja učinkovitosti pravosuđa i smanjenja zaostataka sudskih predmeta.

Hrvatska je ispunila ovu prioritetnu mjeru. Hrvatska je provela žurne i kratkoročne mjere koje je Ministarstvo pravosuđa razradilo u rujnu 2012. godine u cilju povećanja učinkovitosti pravosuđa i smanjenja zaostataka sudskih predmeta.

Tijekom 2012. godine, sudovi su općenito uspjeli riješiti više predmeta nego što su ih zaprimili. Zaostaci građanskih, trgovačkih i ovršnih predmeta i dalje su iznad prosjeka EU-a. U svojim naporima prema održivom unapređenju učinkovitosti pravosuđa, Ministarstvo pravosuđa je uspješno izradilo napredan alat za statističku analizu rezultata rada pravosuđa, od kojega se očekuje da će mu omogućiti raspoređivanje ljudskih i financijskih resursa za rješavanje novo pristiglih predmeta kao i zaostataka. Novi statistički sustav može postati operativan u cijeloj zemlji čim svi sudovi budu opremljeni integriranim sustavom upravljanja spisima (ICMS).

Dobar je napredak postignut u uvođenju ICMS-a u preostala 33 općinska suda, čiji je završetak planiran do rujna 2013. godine. Jedinstven i sveobuhvatan sustav za praćenje statističkih podataka o upravljanju spisima i dalje je neophodan.

Tijekom 2012. godine, u stalni radni odnos primljeno je 110 državnih službenika kako bi se popunila slobodna radna mjesta, dok je dodatnih 250 državnih službenika zaposleno na određeno vrijeme. Značajan dio planiranog imenovanja sudaca za 2012. godinu odgođen je za 2013. godinu. Tijekom 2012. godine, odlukom Vrhovnog suda 27.013 predmeta s preopterećenih sudova delegirano je drugom stvarno nadležnom sudu (2011.: 6.123 predmeta). Mogućnost privremenog ili trajnog premještaja sudaca u svrhu pružanja potpore preopterećenim sudovima intenzivnije je korištena u 2012. godini. Tijekom 2012. godine, trajno je premješteno ukupno 48 sudaca (2012: 13), dok ih je 22 privremeno premješteno (2011: 6). Godine 2012. provedeno je 23 pravosudnih inspekcija. Alternativno rješavanje sporova u predmetima u kojima su stranke država i trgovačka društva u vlasništvu države sve više se koristilo te bi ga trebalo i dalje promicati.

Sabor je u veljači 2013. godine donio novi Zakon o sudovima. Njime se jača nadzorna ovlast predsjednika sudova, posebno u odnosu na učinkovit rada suda te se uvodi mehanizam zaštite prava na suđenje u razumnom roku. Uz reforme koje uvodi novi Zakon o sudovima, predsjednici sudova bi trebali izrađivati godišnje planove upravljanja sudom, čiju je provedbu potrebno pratiti. Razmjenu najboljih praksi koje provode pojedini sudovi potrebno je poticati.

Izmjene i dopune Zakona o Državnom sudbenom vijeću, donesene u veljači 2013. godine, predviđaju veću transparentnost pri premještaju sudaca te će olakšati horizontalnu mobilnost. U veljači 2013. godine donesene su izmjene i dopune Zakona o kaznenom postupku, kojima se ograničava mogućnost višestrukog vraćanja predmeta s viših na niže sudove, uvodi dostavu poziva elektroničkom poštom u trgovačke sudove, kao i stroža pravila za iznošenje novih dokaza. Mogućnost žalbenih sudova da vraćaju predmete na ponovno suđenje nižim sudovima mogla bi biti dodatno ograničena na izvanredne okolnosti.

Nova Okvirna mjerila za rad sudaca donesena u prosincu 2012. godine bolje potiču rješavanje vrlo starih predmeta, ali bi u jačoj mjeri trebala odražavati vrste i složenost predmeta, veličinu suda, razinu specijalizacije te razinu nadležnosti o kojoj se radi. Nacrti izmjena i dopuna Prekršajnog zakona i Zakona o zemljišnim knjigama planiraju se donijeti krajem ožujka/početkom travnja. Očekuje se da sve te zakonodavne mjere, ako budu pravilno provedene, doprinesu povećanju učinkovitosti pravosuđa i smanjenju postojećih zaostataka.

Prioritetna mjera

Donošenje novoga ovršnog zakonodavstva kako bi se osigurala provedba sudskih odluka i smanjili zaostaci ovršnih predmeta.

Hrvatska je provela ovu prioritetnu mjeru. Novi Ovršni zakon te Izmjene i dopune Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima stupili su na snagu 15. listopada 2012. godine. Novi sustav ovrhu koncentrira na općinske sudove, rasterećujući na taj način trgovačke sudove. Općinski su sudovi odgovorni samo za ne-novčanu ovrhu, dok ovrhu nad novčanim sredstvima izravno i isključivo provodi Financijska agencija (FINA). Već je primjetno smanjenje broja ovršnih spisa kojima se sudovi moraju baviti te poboljšanje stope rješavanja takvih predmeta.

Ministarstvo pravosuđa nadogradilo je sustav ICMS u svrhu evidentiranja i izračunavanja stope povrata sredstava, što je ključni pokazatelj učinkovitosti ovršnog sustava. Započeo je rad i na daljnjim mjerama reforme radi povećanja transparentnosti i učinkovitosti ovrhe na nekretninama.

4) Nastaviti poboljšavati rješavanje domaćih sudskih predmeta ratnih zločina

Kada je riječ o procesuiranju domaćih ratnih zločina, pokrenuta je jedna nova istraga, podignuto je šest optužnica te je izrečeno osam nepravomoćnih presuda. Utvrđen je novi popis prioriteta nacionalnih i regionalnih predmeta u okviru strategije za rješavanje pitanja nekažnjavanja. Potrebni su daljnji naponi s ciljem nepristranog rješavanja pitanja nekažnjavanja s posebnim naglaskom na pokretanje i ubrzanje istraga.

Nakon presude Međunarodnoga kaznenog suda za bivšu Jugoslaviju (MKSJ) u predmetu Gotovina/Markač u studenom 2012. godine, Državno odvjetništvo je od MKSJ-a zatražilo cjelokupnu dokumentaciju sa suđenja trojici hrvatskih generala (Gotovina, Markač i Čermak) kako bi pomoglo u naporima otkrivanja i gonjenja počinitelja kaznenih djela počinjenih tijekom i nakon vojne akcije „Oluja“. Hrvatska je od MKSJ-a već dobila sudske spise.

Odluka Ustavnog suda u odnosu na Zakon o ništetnosti određenih pravnih akata pravosudnih tijela bivše JNA, bivše SFRJ i Republike Srbije još uvijek se očekuje. Ipak, bilateralna suradnja s Republikom Srbijom se nastavlja. Hrvatska je nastavila sudjelovati i u regionalnoj suradnji vezanoj za rješavanje predmeta ratnih zločina te je dostavila podatke i dokumente državnom tužitelju za ratne zločine Srbije i vrhovnom državnom tužitelju Crne Gore.

Ojačane su administrativne sposobnosti specijaliziranih sudova. Očekuje se da će se stupanjem na snagu novoga Kaznenog zakona 1. siječnja 2013. godine znatno rasteretiti specijalizirani sudovi te da će im se omogućiti da se više usredotoče na ozbiljne oblike kriminala, uključujući ratne zločine. Ipak, proaktivniji pristup rješavanju pitanja nekažnjavanja zahtijeva još veće administrativne sposobnosti radi nošenja s povećanim brojem predmeta.

Što se tiče ostalih mjera za unapređenje rješavanja ratnih zločina, Pravosudna akademija je uključila stručno osposobljavanje vezano za ratne zločine u svoj program za 2013. godinu.

Samostalni sektor za potporu žrtvama i svjedocima pri Ministarstvu pravosuđa i odjeli za potporu žrtvama i svjedocima pri županijskim sudovima i dalje olakšavaju nazočnost svjedoka na suđenjima za ratne zločine. Stalnu pozornost treba posvećivati zaštiti svjedoka.

Na dan 23. siječnja 2013. godine, Općinski sud u Kninu je presudio da Hrvatska država mora isplatiti odštetu djeci srpskih žrtava ubijenih u selu Varivode nakon akcije „Oluja“, bez obzira na činjenicu što su počinitelji nepoznati. Na taj se način po prvi puta pozabavio nezadovoljstvom koje je dugo vladalo, a to je mjerodavno i za druge, slične predmete. Pitanje odštete civilnim žrtvama ratnih zločina trebalo bi se sada sustavno rješavati.

5) Nastaviti osiguravati stalnu procjenu ostvarenja rezultata koji se temelje na učinkovitoj, djelotvornoj i nepristranoj istrazi, progonu i sudskim presudama u predmetima organiziranog kriminala i korupcije na svim razinama uključujući i korupciju na visokoj razini, te u osjetljivim sektorima kao što je javna nabava

Pravni i institucionalni okvir za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminala je prikladan. Stupanjem na snagu novoga Kaznenog zakona 1. siječnja 2013. godine, uvećane su kazne u mnogim područjima, koja uključuju kaznena djela korupcije. Procjena ostvarenja rezultata provedbe nastavlja se razvijati. Tijela za provedbu zakona i dalje su proaktivna, uključujući u predmetima korupcije na visokoj razini (npr. bivši gradonačelnici, bivši zamjenici ministra) i predmetima korupcije u ustanovama za provedbu zakona (nekoliko policijskih službenika). Razvojni koraci uključuju i prvostupanjsku presudu u predmetu protiv bivšeg premijera u studenom 2012. godine.

Sveukupna razina izrečenih kazni u predmetima organiziranog kriminala i dalje je niska. I u području korupcije kazne su male; često se izriču uvjetne kazne. Potrebne su učinkovite i odvraćajuće kazne u predmetima korupcije i teškog i organiziranog kriminala radi nastavka razvoja održive evidencije ostvarenih rezultata i izbjegavanja stvaranja klime nekažnjavanja.

Ukupni iznos oduzete i zaplijenjene imovine i dalje je ograničen. Pravni okvir za oduzimanje i pljenidbu imovine treba dosljednije i snažnije provoditi. Do sada se mehanizam za pljenidbu imovine stečene kaznenim djelom nije koristio u svrhu rušenja financijskih temelja kriminalne organizacije.

Potrebno je dodatno ojačati borbu protiv korupcije na lokalnoj razini, posebno u osjetljivom sektoru javne nabave. U vezi sa sustavom odbačaja kaznenih predmeta od državnog odvjetnika, postojeći sustav ne osigurava nezavisne provjere odluka državnih odvjetnika o odbačaju kaznenih prijava.

6) Nastaviti unapređivati dosadašnje rezultate jačanja preventivnih mjera u suzbijanju korupcije i sukoba interesa

Hrvatska je nastavila jačati svoj pravni okvir za sprječavanje korupcije i sukoba interesa, koji sada treba učinkovito provoditi. Hrvatska treba uložiti povećane napore kako bi uspostavila evidenciju o ostvarivanju značajnih rezultata u jačanju preventivnih mjera. Osim toga, nakon odluke Ustavnog suda iz studenog 2012. godine, kojom su ukinute neke odredbe Zakona o sprječavanju sukoba interesa vezane za ključne nadležnosti Povjerenstva za odlučivanje o sukobu interesa (što uključuje njegove ovlasti za provjeravanje i sankcioniranje), Hrvatska mora osigurati provođenje žurnih mjera radi uspostave snažnog i učinkovitog mehanizma za sprječavanje, otkrivanje i sankcioniranje u predmetima sukoba interesa koji se temelji na detaljnim provjerama i odvraćajućim sankcijama. Osnovana je radna skupina, koja uključuje Ministarstvo uprave i organizacije civilnog društva (GONG, Transparency International), za razmatranje potrebnih izmjena i dopuna zakona.

Prioritetna mjera

Uspostava Povjerenstva za odlučivanje o sukobu interesa kako bi ono započelo s redovitim radom

Hrvatska je ispunila ovu prioritetnu mjeru. Sabor je imenovao članove i članice Povjerenstva za odlučivanje o sukobu interesa 25. siječnja 2013. godine, a dužnost su preuzeli 11. veljače 2013. godine. Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa započelo je s obradom zahtjeva dužnosnika za donošenjem mišljenja o tome postoji li sukob interesa u njihovu slučaju te je već donijelo i nekoliko mišljenja. Kada je riječ o slučajevima na temelju prijava o navodnom sukobu interesa, Povjerenstvo je pokrenulo postupke protiv 26 dužnosnika. Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa treba sada bez odgađanja osigurati uspostavu učinkovitog mehanizma za otkrivanje, sprječavanje i sankcioniranje slučajeva sukoba interesa te izgradnju evidencije ostvarenih rezultata vezanih za provjere i sankcioniranje.

Prioritetna mjera

Usvajanje novog zakona o pristupu informacijama, u cilju jačanja pravnog i administrativnog okvira na području pristupa informacijama.

Hrvatska je provela ovu prioritetnu mjeru. U veljači 2013. godine donesen je novi Zakon o pravu na pristup informacijama. Zakonom se uvodi tzv. test razmjernosti i javnog interesa u svim slučajevima uskraćivanja prava na pristup informacijama te provodi pravna stečevina EU-au odnosu na ponovnu uporabu informacija. Uspostavlja se i novi institucionalni mehanizam za praćenje provedbe zakona: dok se do sada Agencija za zaštitu osobnih podataka bavila i zaštitom podataka i pravu na pristup informacijama, novi zakon predviđa uvođenje Povjerenika koji će se baviti pristupom informacijama, a kojega imenuje Hrvatski Sabor. Važno je da u obnašanju svojih odnosnih mandata Agencija za zaštitu osobnih podataka i novi Povjerenik za informiranje osiguraju usklađenost odluka koje donose.

Akcijski plan za sprječavanje korupcije preispituje se u svrhu uvođenja prikladnih mjera za osiguravanje djelotvornog praćenja njegove provedbe, a obuhvaća i vidove sprječavanja korupcije. Ulogu i nadležnost Ministarstva pravosuđa, kao ustanove odgovorne za definiranje, koordinaciju i provedbu plana za suzbijanje korupcije, potrebno je dodatno ojačati.

U odnosu na ostale mjere u ovom području, izmjene i dopune Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, donesene u veljači 2013. godine, usmjerene su prema olakšavanju stvarne provedbe zakona smanjenjem složenosti pravnih normi, pojednostavljenjem financijskih informacija i jačanjem kontrola. Skori lokalni izbori predstavljat će test za provedbu unaprijeđenih odredbi.

Državno izborno povjerenstvo i Državni ured za reviziju i dalje primjenjuju zakonodavstvo o financiranju političkih stranaka i izborne promidžbe te su obavijestili Državno odvjetništvo o političkim strankama i nezavisnim članovima jedinica lokalne (regionalne) samouprave koji nisu u zakonskom roku podnijeli financijska izvješća za 2011. godinu niti su ih objavili na svojim internetskim stranicama.

U odnosu na javnu nabavu, povećana je transparentnost sukladno novom zakonodavstvu koje je na snazi od siječnja 2012. godine. Informacije o potpisanim i izvršenim ugovorima objavljuju sva tijela javne vlasti. Osim toga, Hrvatska mora poduzeti sve potrebne mjere kako bi spriječila pojavu nepravilnosti u nabavi projekata koji se financiraju kroz Kohezijsku politiku uspostavom čvrstog sustava za upravljanje i kontrolu.

Hrvatska mora osigurati uspostavu snažnog mehanizma za sprječavanje korupcije u tvrtkama u državnom vlasništvu, uključujući u odnosu na članstvo u nadzornim i upravnim odborima. Isto tako, potrebno je dovršiti izgradnju pravnih temelja za profesionalnu državnu upravu uspostavom novog sustava plaća koji će osigurati napredovanje na temelju zasluga, mehanizme nagrađivanja i zadržavanje stručnog osoblja.

Nužno je uspostaviti potrebne mehanizme za djelotvornu zaštitu zviždača.

7) Nastaviti jačati zaštitu manjina, uključujući i putem učinkovite provedbe Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina (UZPNM)

Nastavlja se provedba Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina (UZPNM). Vezano za zapošljavanje manjina u državnoj upravi i pravosuđu u kontekstu opće niske razine zapošljavanja, u studenom 2012. godine, oko 3,4 % članova državne uprave bili su pripadnici nacionalnih manjina. Kao rezultat proaktivnijeg pristupa Vlade, postignut je cilj od 5 % kod novog zapošljavanja službenika granične policije.

U studenom 2012. godine, Vlada je donijela Nacionalnu strategiju za uključivanje Roma za razdoblje 2013-2020. Nacrt pripadajućeg Akcijskog plana podnesen je na javnu raspravu te je njegovo donošenje planirano za kraj ožujka 2013. godine. Potrebno je uložiti daljnje napore kako bi se osiguralo da romska djeca završe osnovno i srednjoškolsko obrazovanje. Vlada nastavlja poduzimati mjere za osvješćivanje pripadnika nacionalnih manjina i osiguravanje ostvarivanja njihovih prava. Pozdravlja se činjenica da Vlada i dalje osigurava provedbu ustavnih odredbi o korištenju ćiriličnog pisma u gradu Vukovaru, gdje Hrvati srpske nacionalnosti čine 38,5 % stanovništva.

Hrvatska nastavlja poduzimati mjere da zaštiti osobe koje bi još uvijek mogle biti izložene prijetnjama ili djelima diskriminacije, neprijateljstva ili nasilja. Pravni okvir je u tom smislu dodatno ojačan: izmjene Kaznenog zakona donesene su u prosincu 2012. godine u cilju usklađivanja Kaznenog zakona s pravnom stečevinom EU-a u području suzbijanja određenih oblika i izraza rasizma i ksenofobije putem kaznenog prava. Novi Zakon o prekršajima protiv javnog reda i mira uvodi prekršaj kršenja javnog mira i reda na rasnim, etničkim, vjerskim i drugim osnovama. Zakon se nalazi u parlamentarnom postupku, a njegovo donošenje se planira do kraja drugog tromjesečja 2013. godine. Intenzivirana je i specijalizirana obuka policijskih službenika o suzbijanju zločina iz mržnje.

8) Nastaviti rješavati neriješena pitanja povratka izbjeglica

Hrvatska se zajedno s drugim zemljama u regiji nastavlja uključivati u proces Sarajevske deklaracije. Odluka o konvalidaciji mirovinskih prava nastavlja se provoditi.

Provedba programa stambenog zbrinjavanja za povratak izbjeglica sporo se nastavlja. Prema planu iz ožujka 2011. godine za rješavanje oko 2.350 preostalih zahtjeva, do veljače 2013. godine riješeno ih je 366 (kolovoz 2012: 259), od toga je 213 (kolovoz 2012: 139) obitelji preuzelo ključeve. Do veljače 2013. godine izdano je 1.497 (kolovoz 2012: 1.305) pozitivnih rješenja o stambenom zbrinjavanju.

Došlo je do ograničene primjene nove mogućnosti kupnje stanova po povoljnim uvjetima za korisnike stambenog zbrinjavanja. Očekuje se da će 12 od preostalih 15 slučajeva neovlaštenih ulaganja biti riješeno nakon odluke Vlade koja treba biti donesena krajem ožujka 2013. godine; planira se da će preostala tri predmeta biti riješena posebnom odlukom Vlade tijekom trećeg tromjesečja 2013. godine.

9) Nastaviti poboljšavati zaštitu ljudskih prava

Ljudska prava i dalje se općenito dobro poštuju. Pučki pravobranitelj i posebni pravobranitelji i dalje imaju važnu ulogu u zaštiti ljudskih prava. Potrebno je obraćati kontinuiranu pozornost na osiguravanje provedbe preporuka Pravobranitelja. Novi je pravobranitelj izabran 15. veljače 2013. godine. I dalje postoji potreba za dodatnim jačanjem Ureda pučkog pravobranitelja. To uključuje pružanje prikladnih financijskih sredstava i uredskog prostora.

Hrvatska je dodatno razvila evidenciju svojih rezultata u provedbi Zakona o suzbijanju diskriminacije i zakonodavstva o zločinima iz mržnje. Intenzivirana je specijalizirana obuka policijskih službenika vezana za suzbijanje zločina iz mržnje. Nastavlja se i istraga i progon u predmetima zastrašivanja i nasilja nad novinarima. Ministarstvo pravosuđa izradilo je nacrt izmjena i dopuna Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći te ga podnijelo na javnu raspravu s mjerodavnim dionicima. Te izmjene i dopune imaju za cilj olakšati pristup pravnoj pomoći i njegovati ulogu NVO-a kao pružatelja pravne pomoći, a njihovo je donošenje planirano za kraj drugog tromjesečja 2013. godine.

Hrvatska je dovršila pravno usklađivanje u području suzbijanja diskriminacije i jednakih mogućnosti.

10) Nastaviti u potpunosti surađivati s Međunarodnim kaznenim sudom za bivšu Jugoslaviju (MKSJ)

Hrvatska nastavlja surađivati s MKSJ-om.

2.3. Pravda, sloboda i sigurnost**Prioritetna mjera**

Dovršiti i donijeti migracijsku strategiju koja jasno definira mjere za uključivanje najranjivijih skupina migranata.

Hrvatska je provela ovu prioritetnu mjeru. Migracijsku strategiju („Migracijska politika Republike Hrvatske za razdoblje 2013.– 2015.“), koja jasno definira mjere za uključivanje najranjivijih skupina migranata, Sabor je donio u veljači 2013. godine.

U području migracija, usklađivanje s pravnom stečevinom EU-a je gotovo završeno. Tijekom 2012. godine, utvrđeno je 6.541 nezakonitih migranata (2011.: 3.461). Prihvatni centri za nezakonite migrante i tražitelje azila dostižu maksimum svojih kapaciteta. Kako bi se povećali kapaciteti i ublažila situacija, Ministarstvo unutarnjih poslova preuzelo je bivši hotel u kojem je moguće smjestiti 400 tražitelja azila te do 600 osoba nakon umjerene adaptacije. Dodatna privremena rješenja pronađena su u sjevernim i južnim graničnim područjima do izgradnje dvaju novih stalnih centara za strance koji se planiraju financirati iz Schengen Facility Funda. Hrvatska još mora započeti izgradnju odvojene zgrade za maloljetnike i ostale ranjive skupine migranata u opsegu postojećeg centra za nezakonite migrante; za to su već osigurana sredstva iz pretpripravnog instrumenta IPA. Novi sporazum o ponovnom prihvatu s Njemačkom stupio je na snagu u studenom 2012. godine. Pregovori o ponovnom prihvatu s Kosovom³ još traju.

Pripreme za provedbu pravne stečevine o sustavu **azila** gotovo su završene. Upravni sudovi i dalje rade kao drugostupanjska tijela za rješavanje zahtjeva za azil; trenutno se provodi postupak odabira za zapošljavanje dodatnih sudaca. Stručno osposobljavanje službenika granične policije nastavlja se te stručno osposobljavanje vezano za azil za 66 službenika granične policije započelo je u siječnju 2013. godine. Jedinica za azil ojačana je dodatnim osobljem. Od 1. rujna 2012. godine do 9. siječnja 2013. godine, odobrena je zaštita 16 podnositelja zahtjeva. Osim toga, u tom je razdoblju odbijeno 63 zahtjeva i obustavljeno 300 postupaka. Dodatni smještajni kapaciteti od do 600 mjesta bit će osigurani u hotelu koji je preuzelo Ministarstvo unutarnjih poslova (*vidi gore*), uzimajući u obzir povećan broj tražitelja azila koji stižu u Hrvatsku (1.193 tijekom 2012. godine u odnosu na 807 tijekom 2011. godine). Trenutno postoje dvije EURODAC postaje za cijelu zemlju, a planira se uspostava još 30 postaja. U međuvremenu, Hrvatska mora osigurati registraciju tražitelja azila kod ulaska u zemlju korištenjem postojećih skanera na glavnim graničnim prijelazima.

Usklađivanje zakonodavstva vezano za **viznu politiku** gotovo je završeno. Kada je riječ o zahtjevima vezanim za vize, Hrvatska je dodatno uskladila svoje zakonodavstvo u odnosu na popis zemalja čiji državljani trebaju vizu za ulazak na državno područje Republike Hrvatske s Uredbom 539/2001. Od 1. studenog 2012. godine, prestaje se primjenjivati Odluka o privremenoj obustavi viznog režima za državljane Azerbajdžana, Kazahstana, Ruske Federacije i Ukrajine. Pregovori o novome viznom režimu s Turskom su u tijeku; njegovo se uvođenje očekuje 1. travnja 2013. godine. Kada je riječ o Ruskoj

³ Ova oznaka ne dovodi u pitanje položaj ili status, te je u skladu s Rezolucijom Vijeća sigurnosti UNSCR 1244/1999 i mišljenjem Međunarodnog suda o Deklaraciji nezavisnosti Kosova

Federaciji, sporazum o međusobnom putovanju državljana stupit će na snagu do kraja ožujka 2013. godine. Nastavlja se stručno usavršavanje konzularnih dužnosnika u cilju njihova izaslanja u nove konzulate koji će postati operativni do travnja 2013. godine.

Što se tiče **vanjskih granica i Schengena**, usklađivanje zakonodavstva je gotovo završeno. U pripremi je revizija Jedinog akcijskog plana upravljanja granicom (IBM AP), u svrhu usklađivanja nacionalnog koncepta s onim Europske unije. Prva faza uspostave Nacionalnog pomorskog centra za prikupljanje podataka u Zadru, uključujući nabavu opreme, dovršena je i broj osoblja je ojačan. Druga faza je u tijeku, a trebala bi biti završena do travnja 2013. godine kako bi se osigurala veza između sustava različitih ministarstava. Provedba radnih dogovora s Frontexom, uključujući sudjelovanje u zajedničkim akcijama, nastavlja se. Hrvatska kontaktna točka s Frontexom uspostavljena je na graničnom prijelazu Bajakovo.

Prioritetna mjera

Dovršenje izgradnje graničnih prijelaza u neumskom koridoru.

Dovršenje ove prioritetne mjere očekuje se uskoro. Radovi na izgradnji graničnih prijelaza u neumskom koridoru (Klek i Zaton Doli) znatno su se ubrzali. Bliže se kraju i trebali bi biti potpuno u funkciji do datuma pristupanja. Granični prijelaz Nova Sela kod Metkovića također se bliži dovršenju; jednom kada proradi, ovaj će granični prijelaz postati i zajednička kontaktna točka s Bosnom i Hercegovinom.

Novi Sporazum o pograničnom prometu s Bosnom i Hercegovinom usklađen s pravnom stečevinom Europske unije izrađen je te se očekuje njegovo potpisivanje, zajedno sa sporazumom o graničnim prijelazima, do kraja svibnja. Što se tiče suradnje s drugim zemljama u regiji, Hrvatska je izradila i dostavila Srbiji i Crnoj Gori dva protokola o zajedničkim ophodnjama i o razmjeni informacija o nadzoru granice. Nastavljaju se razgovori s dvije zemlje u cilju usklađivanja dvostranih sporazuma o pograničnom prometu s pravnom stečevinom. Sporazumi moraju biti usklađeni s pravnom stečevinom do pristupanja. Zajedničke ophodnje su u tijeku.

Prioritetna mjera

Ostvarivanje utvrđenog cilja zapošljavanja službenika granične policije za 2012. godinu.

Hrvatska je provela ovu prioritetnu mjeru. Ostvareno je zapošljavanje 467 službenika granične policije te je tako ostvaren cilj Republike Hrvatske za 2012. godinu. U siječnju 2013. godine, bilo je ukupno 6.338 službenika granične policije, od kojih je 4.971 policijskih službenika raspoređeno na buduće vanjske granice. Zapošljavanje će se nastaviti tijekom 2013. godine u kojoj se planira zapošljavanje 100 novih policijskih službenika, uključujući specijalizirano pomorsko osoblje za plavu granicu. Specijalizirana obuka za policiju nastavlja se, a ažurirana verzija Europskog kurikuluma za temeljnu obuku službenika graničnih policija država članica EU (Common Core Curriculum) dostavljena je Policijskoj akademiji radi izrade odgovarajućeg specijaliziranog plana i programa nastave za obuku službenika graničnih policija. Osposobljavanje pomorske policije zahtijeva kontinuiranu pozornost.

Nacionalni informacijski sustav za upravljanje granicom (NBMIS) na graničnim prijelazima smještenim na buduće vanjske granice je u funkciji od 1. siječnja 2013. godine na 76 graničnih prijelaza. Hrvatska će osigurati da se taj broj, prema planu, u lipnju 2013. godine poveća na 93 granična prijelaza. Nabavljena je dodatna tehnička oprema. Započele su radnje za uspostavu centra EUROSUR; pronađen je prostor. Kada je riječ o međuagencijskoj suradnji vezanoj za pitanja integriranog upravljanja granicom, koordinacijski sastanci se nastavljaju.

U vezi s borbom protiv korupcije u upravljanju granicom, provedeno je ukupno 2.681 nenajavljenih inspeksijskih nadzora u razdoblju od 1. rujna 2012. do 31. siječnja 2013. godine.

Hrvatska je nastavila proces usklađivanja s mjerodavnom pravnom stečevinom vezanom za Schengen, kao i s njegovom provedbom i izvršenjem. Pripremljen je prvi nacrt revidiranog Schengenskog akcijskog plana. Ministarstvo unutarnjih poslova nalazi se u procesu pripreme Indikativnog programa vezanog za Schengen Facility Fund. Važno je da Hrvatska bude primjereno pripremljena za provedbu Fonda Schengen Facility i Solidarity te Fonda za upravljanjem migracijskim tokovima (SOLID).

Pripremljenost Hrvatske za usklađivanje njezina zakonodavstva na području **pravosudne suradnje u građanskim i kaznenim stvarima** gotovo je završena. Nakon sporazuma s Crnom Gorom i Kosovom o zajedničkoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima, Hrvatska je sličan sporazum potpisala i s Bosnom i Hercegovinom u studenom 2012. godine. Očekuje se donošenje novog Zakona o međunarodnom privatnom pravu u prvoj polovici 2013. godine. Sporazum o međusobnom izvršenju kaznenih presuda s Crnom Gorom i sporazum o izručivanju s bivšom Jugoslavenskom Republikom Makedonijom stupio je na snagu. Što se tiče institucionalnog okruženja, broj kontaktnih točaka za Europsku pravosudnu mrežu se povećao, kako bi bilo moguće nositi se s obvezama koje proizlaze iz pristupanja EU; dobra suradnja s EUROJUST-om se nastavlja. Osnovana je služba za uzajamnu pomoć u izručivanju i kaznenim stvarima pri Ministarstvu pravosuđa. Još treba donijeti Zakon o pravosudnoj suradnji u kaznenim stvarima s državama članicama EU-a.

Prioritetna mjera

Dovršenje donošenja donosnih podzakonskih propisa kako bi se osigurala provedba Zakona o policiji

Hrvatska je provela ovu prioritetnu mjeru. Tijekom 2012. godine doneseno je svih 36 podzakonskih propisa, a oni se primjenjuju od 1. siječnja 2013. godine. Pravni okvir za potpunu provedbu zakona o policiji jest, dakle, uspostavljen.

Pripreme Hrvatske u usklađivanju s pravnom stečevinom na području **policijske suradnje i borbe protiv organiziranog kriminala** gotovo su završene.

Ured za dodatne zahtjeve za informacijama na ulasku u državu (S.I.R.E.N.E) sada je zakonito osnovan; njegov je pročelnik imenovan u prosincu 2012. godine, a tu trenutno radi 5 policijskih službenika. Proces zapošljavanja za ostatak zaposlenika je u tijeku. Pet osoba rade na Schengenskom informacijskom sustavu u Odjelu za informatiku Ministarstva unutarnjih poslova. Nastavlja se bliska suradnja s EUROPOL-om.

Ostvareni rezultati za **borbu protiv organiziranog kriminala** i dalje se razvijaju; prijavljeni su novi slučajevi, uključujući trgovinu drogama, kao i zloporabu europskih fondova. Razina izrečenih kazni još uvijek je niska te one nisu dovoljno odvraćajuće u odnosu na težinu kaznenog djela. To je posebno

slučaj u predmetima vezanim za trgovinu ljudima. I dalje se oduzima imovina stečena kaznenim djelom, ali često u malim iznosima koji kao takvi ne remete financijske tokove kriminala. Dakle, pravne odredbe o oduzimanju i pljenidbi imovine trebaju se dosljednije i strože primjenjivati. Međuagencijska suradnja se značajno poboljšala te je Ured za sprječavanje pranja novca postigao dobre rezultate; u razdoblju između srpnja i prosinca 2012. godine, Ured za sprječavanje pranja novca primio je prijave o ukupno 288 sumnjivih transakcija od kojih su se tri odnosile na financiranje terorizma, a 285 na pranje novca. Od 288 sumnjivih transakcija, pokrenuto je 164 predmeta. Prema Zakonu o kaznenom postupku, žrtve teških kaznenih djela imaju pravo na odštetu iz državnog proračuna. Kada je riječ o trgovanju ljudima, novi Kazneni zakon, koji je stupio na snagu 1. siječnja 2013. godine, sadrži izmijenjenu definiciju trgovanja ljudima, koja je sada usklađena s međunarodnim normama te jasno razlikuje ropstvo od trgovanja ljudima. Predsjednik Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima imenovan je u studenom 2012. godine, a Odbor je održao svoju prvu sjednicu u prosincu 2012. godine. Žurno treba poduzeti proaktivne i konkretne mjere za rješavanje trgovanja ljudima i osvješćivanje nacionalnih vlasti o ovom obliku kriminala, uključujući promicanjem neovisnog vrednovanja politike i intenziviranjem akcija dopiranja do javnosti u mjestima u kojima postoji vjerojatnost zlorabe žrtava ili mogućih žrtava trgovanja ljudima. Potrebno je nastaviti s osposobljavanjem pravosudnog osoblja i osoblja koje se bavi provedbom prava o trgovanju ljudima, posebno radi utvrđivanja žrtava trgovine ljudima na glavnim graničnim prijelazima i radi boljeg prepoznavanja trgovanja i krijumčarenja migranata. Mali broj utvrđenih žrtava trgovanja ljudima je razlog za zabrinutost. Hrvatska mora ojačati napore u svrhu proaktivnog utvrđivanja žrtava trgovanja ljudima, posebno u ranjivom dijelu stanovništva. Treba istraživati, goniti i osuđivati počinitelje trgovanja ljudima te osigurati kazne razmjerne težini počinjenoga kaznenog djela. U ovu svrhu, potrebno je ojačati administrativne sposobnosti, kao i sposobnosti tijela za provedbu zakona.

Nastavljeno je osposobljavanje i usavršavanje vezano za sprječavanje pranja novca, a njegovana je i suradnja među tijelima vlasti na ovoj konkretnoj vrsti kriminala. Broj evidentiranih slučajeva u 2012. godini je nizak.

2.4. Ostala poglavlja pravne stečevine i gospodarska pitanja

Hrvatska ispunjava obveze i zahtjeve koji proizlaze iz pristupnih pregovora te će biti sposobna provesti pravnu stečevinu od datuma pristupanja EU.

U svom Sveobuhvatnom izvješću o praćenju od listopada 2012. godine, Komisija je utvrdila ograničen broj Poglavlja gdje Hrvatska mora uložiti povećane napore. Radilo se o Poglavlju 11. – *Poljoprivreda i ruralni razvoj*, 12. – *Sigurnost hrane, veterinarska i fitosanitarna politika*, 13. – *Ribarstvo*, 22. – *Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata* te 27. – *Okoliš*.

U području *poljoprivrede i ruralnog razvoja*, Hrvatska je dovršila pravni okvir za izravna plaćanja za 2013. godinu. Agencija za plaćanje u prosincu 2012. godine primila je privremenu akreditaciju za izravna plaćanja i horizontalna pitanja. Hrvatske vlasti sada moraju slijediti preporuke dostavljene Agenciji za plaćanje. Do kraja 2013. godine, Hrvatska treba akreditirati agenciju za plaćanje za upravljanje fondovima za ruralni razvoj i napredovati u pripremi programa za ruralni razvoj za razdoblje 2014.–2020. godine.

U području *sigurnosti hrane, veterinarske i fitosanitarne politike*, Hrvatska je ubrzala izgradnju i opremanje sedam graničnih inspeksijskih postaja (GIP-ova). Hrvatska mora osigurati dovršenje GIP-ova na vrijeme kako bi ih Komisija mogla akreditirati i kako bi oni mogli raditi potpuno u skladu s pravnom stečevinom do datuma pristupanja Hrvatske EU.

U području *ribarstva*, usklađivanje zakonodavstva i provedba pravne stečevine u dijelu koji se odnosi na upravljanje flotom i resursima bliži se kraju, kao i strukturne mjere i izrada nacionalnih planova upravljanja. Hrvatska sada mora ojačati napore kako bi dovršila posao u područjima nadzora i kontrole, postupnog ukidanja kategorije malog ribolova i uvođenja satelitskog sustava praćenja polovila u skladu s dogovorenim rokovima.

Vezano za *regionalnu politiku i koordinaciju strukturnih instrumenata*, Hrvatska je uspjela dokazati da ispunjava uvjete za odricanje od *ex-ante* kontrola za sve komponente IPA-e. Hrvatska mora ojačati izgradnju administrativnih sposobnosti u mjerodavnim strukturama, dovršiti investicijske strategije te intenzivirati pripremu visokokvalitetnih i zrelih projekata za provedbu, s obzirom da će se broj sufinanciranih projekata, sektora i sugovornika znatno s vremenom povećavati. Za buduće Europske strukturalne i investicijske fondove potrebno je uspostaviti potpuno operativan sustav upravljanja, praćenja i vrednovanja. Hrvatska mora uspostaviti sve mjerodavne i potrebne postupke kako bi osigurala učinkovito, redovito i transparentno korištenje Europskih strukturalnih i investicijskih fondova, posebno kada se radi o javnoj nabavi.

U odnosu na *okoliš i klimatske promjene*, administrativne sposobnosti su ojačane. Kada je riječ o okolišu, bliži se dovršenje usklađivanja zakonodavstva i provedbe. Posebnu pozornost treba posvetiti osiguravanju prikladne procjene učinka na okoliš svih investicijskih projekata, pravovremenom izdavanju dozvola i nadogradnji instalacija za Kontrolu industrijskog zagađenja i upravljanje rizikom (IPPC). U vezi s klimatskim promjenama, potrebno je dovršiti prijenos Direktive o geološkom skladištenju ugljikovog dioksida. Hrvatska mora osigurati provedbu Sustava trgovanja emisijama EU-a, posebno u odnosu na potpuno praćenje i izvješćivanje o instalacijama, te pripremu za uključivanje zrakoplovstva, u skladu s dogovorenim rokovima.

Prioritetna mjera

Povećanje sposobnosti prevođenja i redakture pravne stečevine kako bi se taj posao mogao završiti na vrijeme prije pristupanja.

Hrvatska je provela ovu prioritetnu mjeru. Hrvatska je znatno povećala dinamiku **prevođenja** i redakture pravne stečevine zahvaljujući boljoj unutarnjoj organizaciji, dodatnom osoblju i potpori institucija EU-a. Broj prevedenih i revidiranih stranica povećan je na više od 118.000 stranica (13. ožujka). Pod uvjetom da Hrvatska zadrži ovaj ritam tijekom narednih tjedana, posao prevođenja i redakture bit će dovršen na vrijeme prije pristupanja.

Poduzeto je nekoliko početnih koraka vezanih za provedbu žurno potrebnih strukturnih **gospodarskih** reformi radi povećanja perspektive za konkurentnost i rast. Neformalno sudjelovanje Hrvatske u Europskom semestru 2013. godine pruža dobru priliku za daljnji razvoj plana strukturnih reformi i težnje za snažnu provedbu. U sklopu tog okvira, Komisija će ocijeniti Gospodarski program koji Hrvatska treba podnijeti u travnju.

U području *oporezivanja*, Hrvatska je u studenom 2012. godine uvela novu smanjenu stopu PDV-a na jahte (plovila za sport i slobodno vrijeme), koja je protivna pravnoj stečevini EU-a, ali će biti usklađena do datuma pristupanja. To može potaknuti otpuštanje plovila u slobodnu cirkulaciju u Hrvatskoj prije pristupanja. Hrvatska mora bez odlaganja preinačiti ovu situaciju.

Komisija pozdravlja potpisivanje Memoranduma o suglasnosti između Hrvatske i Slovenije u ožujku 2013. godine, koji utvrđuje međusobno prihvatljivo rješenje pitanja prenesene štednje u stranoj valuti Ljubljanske banke u Hrvatskoj.

3. ZAKLJUČCI

Hrvatska općenito ispunjava obveze i zahtjeve koji proizlaze iz pristupnih pregovora u svim poglavljima. Hrvatska je pokazala svoju sposobnost pravovremenog ispunjavanja svih ostalih obveza prije pristupanja. Tamo gdje je to potrebno, jasni planovi rada su dostupni ili se bliže dovršenju za završetak preostalog posla, uključujući i borbu protiv korupcije, u narednim mjesecima.

Osim toga Hrvatska je dovršila i deset prioriternih mjera utvrđenih u Sveobuhvatnom izvješću o praćenju Europske komisije iz listopada 2012. godine. Zato je Komisija uvjeren da će 1. srpnja 2013. godine Hrvatska biti spremna za članstvo.

Buduće pristupanje Hrvatske EU je rezultat 10 godina strogog procesa, koji je započeo 2003. godine njezinim podnošenjem zahtjeva za članstvo. Članstvo u EU predstavlja dodatan poticaj za nastavak reformi u Hrvatskoj. Nadogradnjom dosadašnjih postignuća, od Hrvatske se očekuje da će razviti evidenciju o svojim rezultatima u području vladavine prava, posebno u suzbijanju korupcije. Članstvo u EU nudi i mnoge značajne prilike Hrvatskoj kao i EU. Te prilike sada treba iskoristiti kako bi sudjelovanje Hrvatske u EU bilo uspješno – u korist same Hrvatske, regije Zapadnog Balkana, kao i Europske unije u cjelini.